

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Sztuki sceniczne wobec wyzwań współczesności		8.0.12104	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Badań nad Sztukami Scenicznymi			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Zarządzanie i komunikacja w sztukach scenicznych	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Agnieszka Żukowska; dr Monika Żółkoś; dr hab. Monika Szuba, profesor uczelni; dr hab. Tomasz Wiśniewski, profesor uczelni; prof. dr hab. Zbigniew Majchrowski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		5	
Konwersatorium, Ćw. audytoryjne		Semestr 3 - konwersatorium:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - uczestniczenie w zajęciach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		25 godzin - samodzielna praca studenta (przygotowywanie się do zajęć);	
Liczba godzin		20 godzin - przygotowanie pisemnej pracy zaliczeniowej lub przygotowanie do kolokwium.	
Ćw. audytoryjne: 15 godz., Konwersatorium: 30 godz.		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
		Semestr 4 - ćwiczenia:	
		15 godzin - uczestniczenie w zajęciach;	
		20 godzin - samodzielna praca studenta (przygotowywanie się do zajęć);	
		15 godzin - przygotowanie pracy zaliczeniowej (prezentacja).	
		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- polski w wymiarze 50.00%	
		- angielski w wymiarze 50.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		Zaliczenie na ocenę	
- Dyskusja		Formy zaliczenia	
- Praca w grupach		- Wykonanie pracy zaliczeniowej – praca pisemna	
- Wykład konwersatoryjny		- kolokwium	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Podstawowe kryteria oceny	
- [Przedmiot realizowany po polsku lub po angielsku w zależności od możliwości kadrowych.]			

Student otrzymuje zaliczenie konwersatorium w semestrze 3. na podstawie: obecności i aktywnego udziału w konwersatorium (30%); kolokwium pisemnego albo ustnego albo pracy pisemnej z zakresu treści programowych – wybór kryterium do decyzji prowadzącego (70%).
Student otrzymuje zaliczenie ćwiczeń w semestrze 4. na podstawie: obecności i aktywnego udziału w ćwiczeniach (30%); wykonania pracy zaliczeniowej - prezentacji związanej z tematyką zajęć (70%).

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	dyskusja wokół problemów poruszanych w trakcie wykładu konwersatoryjnego	kolokwium zaliczeniowe na koniec semestru	praca zaliczeniowa	analiza i interpretacja przykładów	ocena aktywności studentów na zajęciach	prezentacja
Wiedza						
K_W04	+	+	+	+	+	+
K_W05	+	+	+	+	+	+
K_W10	+	+	+	+	+	+
Umiejętności						
K_U03	+	+	+	+	+	+
Kompetencje społeczne						
K_K02	+	+	+	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

brak

B. Wymagania wstępne

brak

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z szeregiem tendencji oraz zjawisk zauważalnych w sztukach scenicznych czasów najnowszych stanowiących reakcję na rozmaite problemy i wyzwania stawiane przez szeroko pojętą współczesność. Student zdobędzie wiedzę na temat wpływu kontekstu społeczno-kulturowego na treść, kształt oraz funkcję współczesnych spektakli teatralnych i form pokrewnych. Wykształci umiejętność krytycznego namysłu nad sztukami scenicznymi z wykorzystaniem szeregu metod i ujęć teoretycznych związanych z omawianą problematyką oraz udoskonali zdolność samodzielnej analizy różnorodnych form współczesnej wypowiedzi artystycznej.

Treści programowe

Przykładowy zestaw treści:

Społeczne zadania współczesnego teatru (np. community theatre, teatr w funkcji pedagogicznej, animacyjnej, resocjalizacyjnej itp.)

Formy i zadania sztuki zaangażowanej (np. guerilla theatre, The Theatre of the Oppressed), teatr alternatywny, teatr krytyczny

Kolektywy teatralne i artystyczne

Wolność wypowiedzi artystycznej a polityka kulturalna

Problemy współczesności w sztukach scenicznych (np. globalizacja, popkultura, posthumanizm, ekologia, feminizm, terroryzm, uchodźstwo itp.)

Problemy tożsamościowe jednostki ludzkiej oraz wspólnoty w teatrze (np. teatr dokumentalny, Playback Theatre)

Sceniczna obecność innego, obcego, wykluczonego (np. teatr osób niepełnosprawnych, teatr głuchych, teatr terapeutyczny, teatr mniejszości)

Teatr jako laboratorium sztuki: zmiany estetyczne we współczesnych sztukach scenicznych

Teatr w społeczeństwie medialnym, intermedialność sztuk scenicznych

Wykaz literatury**Każdorazowo na początku semestru prowadzący weryfikuje bądź ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.****A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:****A.1. wykorzystywana podczas zajęć:**

Fischer-Lichte E., Estetyka performatywności, tłum. M. Borowski i M. Sugiera, Kraków 2008.

Lehmann H.-T., Teatr postdramatyczny, tłum. D. Sajewska i M. Sugiera, Kraków 2004.

Limon J. (red.), Żukowska A. (red.), Amalgamaty sztuki: Intermedialne uwikłania teatru, Gdańsk 2011 (albo wyd. ang.: Theatrical Blends, Gdańsk 2010).

Pavis P., Współczesna inscenizacja. Źródła, tendencje, perspektywy, tłum. P. Olkusz, Warszawa 2011.

Wybrane rozdziały literatury uzupełniającej.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

Materiały zostaną udostępnione przez prowadzącego.

B. Literatura uzupełniająca:

- Aston E., *An Introduction to Feminism and Theatre*, London 1995.
- Balme C. B., *The Theatrical Public Sphere*, Cambridge 2014.
- Bielasńska A., *Teatr który leczy*, Kraków 2005.
- Boal A., *Theater of the Oppressed*, New York 1993.
- Bodzioch-Bryła B. (red.), Szczepaniak R. (red.), Wałczyk K. (red.), *Globalizacja w kulturze. Upowszechnienie czy uproszczenie?* Kraków 2010.
- Borkowska M. (red.), *Akademia Ruchu. Miasto. Pole akcji*, Wydawnictwo Czarne 2006.
- Carlson M., *The Haunted Stage*, Ann Arbor 2003.
- Case S.-E., *Feminism and Theatre*, New York 1988.
- Dixon S., *Digital Performance*, Cambridge 2015.
- Godlewska-Byliniak E. (red.), Lipko-Konieczna J. (red.), *Odzykiwanie obecności. Niepełnosprawność w teatrze i performansie*, Warszawa 2017.
- Gołaczyńska M., *Mozaika współczesności. Teatr alternatywny w Polsce po roku 1989*, Wrocław 2002.
- Grenda M., „Praktyki oporu współczesnego teatru alternatywnego na przykładzie działań artystycznych i pozateatralnych Fundacji Barak Kultury”, *Przegląd Kulturoznawczy* 41.3 (2019).
- Guderian-Czaplińska E. (red.), Godlewski S. (red.), *Kolektywy teatralne, artystyczne i badawcze*, Warszawa 2018.
- Kluszczyński R., *Sztuka interaktywna. Od dzieła-instrumentu do interaktywnego spektaklu*, Warszawa 2010.
- Kluzowicz J., „Dostrzec innego. Sztuka współczesna jako przestrzeń nieformalnej edukacji dorosłych, na przykładzie działań teatrów”, *Edukacja Dorosłych* nr 2 (77) (2017), 87-99.
- Kluzowicz J., *Teatr codzienności. Animacyjne i samokształcące funkcje twórczości Alvisasa Hermanisa i Stefana Kaegiego*, Kraków 2017.
- Korzeniowska-Bihun A. (red.), *Współczesny dramat i teatr wobec wojny, przemocy i uchodźstwa*, Warszawa 2018.
- Kwaśniewska M., *Pytanie o wspólnotę. Jerzy Grzegorzewski i Jan Klata*, Kraków 2016.
- Lavery C., „Introduction: Performance and Ecology: What Can Theatre Do?” *Green Letters: Studies in Ecocriticism* 20.3 (2016), 229-236 (także pozostałe artykuły z tego numeru).
- Lewkowicz I. (red.), Piasecka A. (red.), *Terapia i teatr. Wokół tematyki teatru dla niepełnosprawnych*, Łódź 2006.
- Leyko M. (red.), Bartosiak M. (red.), *Kulturowe konteksty dramatu współczesnego*, Kraków 2008.
- Molicka R., Schejbal M., *Teatr i terapia. Proces artystyczny – proces grupowy*, Bielsko-Biała 2006.
- Ostrowska J., Tyszka J., *Szkice o teatrze alternatywnym*, Poznań 2008.
- Partyga E. (red.), Morawski P. (red.), *Niebezpieczne związki. Dramat, teatr i kultura popularna*, Warszawa 2010.
- Plata T. (red.), *Strategie publiczne, Strategie prywatne. Teatr polski 1990-2005*, Warszawa 2006.
- Przastek D., *Polityki kulturalne a wolność wypowiedzi artystycznej w Polsce w latach 1989-2015*, Warszawa 2017.
- Rokem F., *Wystawianie historii, tłum. M. Sugiera i M. Borowski*, Kraków 2010.
- Schechner R., „Guerrilla Theatre: May 1970”, *The Drama Review* 14.3 (1970), 163-168.
- Shaughnessy N., *Applying Performance: Live Art, Socially Engaged Theatre and Affective Practice*, Basingstoke 2012.
- Sikorski W., Sikorska A., *Od teatru pedagogicznego do teatru terapeutycznego*, 2019.
- Wąchocka E. (red.), *Intymne – prywatne – publiczne*, Katowice 2015.
- Wąchocka E. (red.), Fox D. (red.), Głowacka A. (red.), *Teatr historii lokalnych w Europie Środkowej*, Katowice 2015.
- Wilk K., *Obecność sztuki teatralnej w codzienności życia społecznego*, Katowice 2015.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W04, K_W05, K_W10 K_U03 K_K02	Student: K_W04 - posiada pogłębioną wiedzę o powiązaniach nauk o sztuce z naukami o zarządzaniu i jakości, a także jest świadom problemów i możliwości badawczych wynikających z powiązania tych obszarów, szczególnie w kontekście społeczno-kulturowych uwarunkowań teatru współczesnego; K_W05 - zna terminologię z zakresu nauk o sztuce na poziomie rozszerzonym, ze szczególnym uwzględnieniem społeczno-kulturowych uwarunkowań współczesnych sztuk scenicznych; K_W10 - ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o tendencjach rozwojowych i najważniejszych zjawiskach w obszarze współczesnych sztuk scenicznych, zwłaszcza społecznym zaangażowaniu teatru, spektaklu w społeczeństwie medialnym oraz scenicznych redakcjach problemów współczesności.
	Umiejętności Student: K_U03 - potrafi krytycznie analizować różne formy i funkcje sztuk scenicznych będące odpowiedzią na wyzwania współczesności w oparciu o odmienne metody i ujęcia teoretyczne.
	Kompetencje społeczne (postawy) Student: K_K02 - jest gotów do wypełniania zobowiązań związanych ze społeczną funkcją

	teatru oraz działania na rzecz interesu publicznego na polu sztuk scenicznych.

Kontakt

agnieszka.zukowska@ug.edu.pl